

Nr 22

Utlåtande i anledning av väckta motioner angående veterinärstyrelsens handläggning av frågor om ersättning enligt epizootilagen.

I två inom riksdagen väckta, till jordbruksutskottet hänvisade likalydande motioner, nämligen I: 614 av herr *Sundin* och II: 757 av herr *Larsson* i Hedenäset *m. fl.*, har hemställts, att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om skyndsamt utredning och förslag, som möjliggör för veterinärstyrelsen att på ett snabbare och smidigare sätt handlägga frågor rörande ersättning m. m. som är i överensstämmelse med epizootilagens syfte.

Beträffande det närmare innehållet i motionerna får utskottet hänvisa till motionen II: 757.

I anledning av motionerna har remissyttrande avgivits av *veterinärstyrelsen*, som anser intet skäl föreligga för att på av motionärerna angivna grunder föranstalta om särskild utredning. Styrelsen anför sålunda:

Motionärerna påpekar att den till 1935 års epizootilag fogade förteckningen över smittsamma sjukdomar, som omfattas av lagen, är föråldrad. Som exempel på sjukdomar som numera förekommer och vållar förluster för enskilda jordbrukare och enligt motionärerna borde vara upptagna i lagen nämnes vissa svårartade virussjukdomar, bl. a. s. k. lungbrand. Härmed torde avses den virussjukdom hos nötkreatur, som förekommer över hela landet och under namnet Umesjukan uppträtt i Norrland och i ett undantagsfall under föregående år föranlett nödslakt av en hel besättning i Torneleden.

För att epizootilagens bestämmelser skall kunna tillämpas på en sjukdom fordras, att denna icke har för stor utbredning, att effektiva bekämpningsmetoder finns mot sjukdomen samt att smittvägarna i den mån de är kända kan stängas effektivt. Umesjukan fyller för närvarande icke dessa fordringar och bör alltså ej föras under lagen.

Motionärerna anför vidare att epizootilagstiftningen fungerar trögt och anser att veterinärstyrelsen borde bemyndigas utbetala sådana ersättningar, som står i överensstämmelse med lagens syfte. De hemställer om utredning rörande detta ävensom rörande spörsmålet om en fortlöpande komplettering av den till epizootilagen fogade sjukdomsförteckningen.

Vartefter nya sjukdomar uppträder i landet eller läget beträffandet tidi-

Bihang till riksdagens protokoll 1966. 10 saml. Nr 22

gare befintliga sjukdomar påtagligt förändras prövar veterinärstyrelsen, huruvida det är möjligt och lämpligt att på dem tillämpa epizootilagen. Enligt lagens 1 § 3 mom. kan Konungen på framställning av veterinärstyrelsen eller länsstyrelse besluta att i lagen givna stadganden helt eller delvis skall lända till efterrättelse med avseende på sjukdom, som icke är upptagen i förteckningen.

Sådana framställningar och beslut har förekommit vid flera tillfällen sedan lagens tillkomst. Så var t. ex. fallet år 1961, då två tidigare mycket utbredda sjukdomar, tuberkulos och smittsam kastning, ansågs ha genom företagna bekämpningsåtgärder begränsats så att det kunde anses ändamålsenligt att ställa dem under lagen. Det senaste tillfället då Kungl. Maj:t på framställning av veterinärstyrelsen beslutade om tillämpning i viss utsträckning, bl. a. rörande nedslaktning och ersättning till djurägaren, av epizootilagen på sjukdom, som tidigare icke fanns i landet, var år 1965. Då uppträdde i Kristianstads län en virussjukdom, den s. k. Aujeszky's sjukdom, som ansågs bära föranleda nedslaktning av hela besättningen. Då misstankarna på sjukdomen började ta form erhöll veterinärstyrelsen under hand från jordbruksdepartementet besked om att epizootilagen kunde tillämpas och medgavs nedslakta besättningen vid tidpunkt styrelsen fann lämplig. När diagnosen ansågs säkerställd avgav styrelsen skriftlig framställning i ämnet och Kungl. Maj:ts formella beslut fattades två dagar senare.

Utskottet. I förevarande motioner har hemställts om utredning och förslag i syfte att möjliggöra en snabbare och smidigare handläggning av frågor rörande ersättning m. m. enligt 1935 års epizootilag. Bakgrunden till motionsyrkandena är att den till lagen fogade förteckningen över smittsamma sjukdomar som omfattas av lagen anses till en del ha blivit inaktuell varjämte epizootilagstiftningen enligt motionärernas uppfattning fungerar trögt som den nu är uppbyggd.

Av det från veterinärstyrelsen inhämtade yttrandet i ärendet framgår att styrelsen, efter hand som nya sjukdomar uppträder i landet eller läget beträffande tidigare befintliga sjukdomar påtagligt förändras, prövar om det är möjligt och lämpligt att på dem tillämpa epizootilagen. På framställningar av veterinärstyrelsen eller länsstyrelse har sålunda Kungl. Maj:t vid flera tillfällen fattat beslut om att i lagen givna stadganden helt eller delvis skall lända till efterrättelse med avseende på sjukdom, som ej är upptagen i den till lagen fogade förteckningen. Som exempel på sådana sjukdomar har angivits tuberkulos och smittsam kastning. I yttrandet har vidare getts exempel på fall som visar att handläggningen av ett ärende om utvidgad tillämpning av epizootilagen kan genomföras förhållandevis snabbt med de regler som nu finns.

Den i ärendet gjorda utredningen synes sålunda icke ge vid handen att nuvarande system för handläggning av frågor om ersättning enligt epizootilagen är behäftade med sådana brister att en ändring i förevarande hänseende nu kan anses påkallad. Utskottet finner därför icke anledning biträda det i motionerna I: 614 och II: 757 gjorda utredningsyrkandet.

Utskottet hemställer således,

att riksdagen må lämna motionerna I: 614 och II: 757 utan åtgärd.

Stockholm den 22 november 1966

På jordbruksutskottets vägnar:

NILS G. HANSSON

Vid detta ärendes slutbehandling har närvarit:

från första kammaren: herrar Mossberger*, Nils Hansson, Hedström, Hermansson*, Augustsson, Gunnar Pettersson, Manne Olsson, fru Lundblad och herr Lundberg*;

från andra kammaren: herrar Hansson i Skegrie, Lindström*, fru Lindskog, herrar Antby, Johanson i Västervik, Nilsson i Lönsboda, Jonasson, Johansson i Simrishamn, Fridolfsson i Rödeby och fru Sundberg.

* Ej närvarande vid justeringen.